

Hyvää nimipäivää, vuoden jokaisena päivänä!

Lähetin viestin ystävälleni Tansaniaan ja onnittelin nimipäivästä. Tämä ei ollut ensimmäinen kerta mutta aiheutti taas yllätyksen – taasko on nimipäivä! Ihan täsmälleen ei ollut hänen nimipäivänsä edes suomalaisessa kalenterissa. Lähimmäisenrakkauden suomalla vapaudella ajattelin kuitenkin, että voin muistaa häntäkin lähes samanlaisen nimen päivänä.

Nimipäivää ei vietetä kovinkaan monissa maissa vaikka muutamista Euroopan maista nimipäiväkalentereita löytyykin. Afrikassa nimipäiviä ei juhlita ja syntymäpäiväjuhlatkin ovat useinmiten uuden sukupolven kultuuria. Sen sijaan ajatus siitä, että eri kulttuureissa on lähes samanlaisia nimiä, saa tuntemaan jonkinlaista globaalia sukulaisuutta.

Nimipäiväkulttuurilla on vahvat uskonnolliset perinteet. Aluksi juhlittiin sitä pyhimystä, kenen nimipäivä oli. 1500 -luvulla alettiin saksassa juhlia henkilöitä jotka olivat saaneet pyhimyksen nimen. Myöhemmin juhlinta painottui niin, että protestantit alkoivat juhlia enemmän syntymäpäiviään, Katoliset nimipäiviä pyhimysperinteen mukaisesti. Nimipäiväperinne jatkoi kulkuaan ja rantautui suomeen 1700 -luvulla ruotsin kautta. Oma nimeä juhlittiin kertakaikkiaan komeasti jossain vaiheessa 1900 -luvun alkua! Oli kakkua ja torvisoittoa, aamuherätyksiä ja pieniä lahjoja kuten oma lusikka, itse lahjaksi värkätty nimipäiväkruunu tai kirjailutyö. Tästä johtunee, että aika monella meistä on kummin lahjoittama kaunis lusikka tai pieni enkelin kuvalla varustettu taulu muistona ristiäisistä.

Oma nimeni on hieman ongelmallinen Tansanian virallisen kielen, Suahilin näkökulmasta. Se tarkoittaa sanaa ”myös”. Ei ole yksi tai kaksi ihmistä, jotka ovat pohtineet, miten ihmeessä tyttärelle on annettu tuollainen nimi. Tarkoittaako se, että olen samanniminen kuin puolisoni? Kerran hain postipakettia, kun ystävällinen virkailija neuvoi laittamaan oikean nimeni tullauskuittiin. Lempeästi hän ohjasi, että vaikka olen naimisissa, voin käyttää postissa omaa nimeäni. Ei tarvitse laittaa, että myös Pyhtilä. Syntyi kiinnostava keskustelu nimistämme. Hänen nimensä juontui Raamatusta. Kerroin, että meilläkin useat nimet juontuvat samasta lähteestä, vaikka emme aina edes sitä huomaa.

Jumalan edessä meillä on aina nimipäivä. Nimeltä minä olen sinut kutsunut, sinä olet minun – sanoo Herra!

Siunattua viikkoa

Pia Pyhtilä,

Lähetystyön asiantuntija,

Suomen Lähetysseura